

MODUŁ 12

OPTYKA I KWANTY PROMIENIOWANIA

→ FIZYKA – ZAKRES ROZSZERZONY

**OPRACOWANE W RAMACH PROJEKTU:
WIRTUALNE LABORATORIA FIZYCZNE NOWOCZESNĄ METODĄ NAUCZANIA.
PROGRAM NAUCZANIA FIZYKI
Z ELEMENTAMI TECHNOLOGII INFORMATYCZNYCH**

Streszczenie

Ten moduł można traktować jako kompendium wiedzy o świetle. Zaczynamy od najprostszego modelu światła, czyli od optyki geometrycznej. W myśl tego modelu światło reprezentuje linia – promień światła. Ale nawet taki prosty model umożliwia zrozumienie podstaw fizycznych działania układów optycznych. Następnym krokiem jest optyka falowa – zakładamy, że światło jest falą. Na podstawie tego modelu wyjaśniamy takie zjawiska jak polaryzacja, dyfrakcja oraz interferencja. Ale światło to nie tylko fala. Światło można traktować jako strumień cząstek – fotonów. Na gruncie teorii fotonowej światła wyjaśniamy zjawisko fotoelektryczne oraz podstawy budowy atomów.

Czas realizacji

21 lekcji po 45 minut

plus zajęcia niezbędne do powtórzenia i ćwiczenia materiału oraz przeprowadzenie sprawdzenia wiadomości i umiejętności

Tematy lekcji:

1. Widmo fal elektromagnetycznych.
2. Wyznaczanie wartości prędkości światła.
3. Odbicie światła.
4. Zwierciadła sferyczne.
5. Załamanie światła.
6. Pomiar współczynnika załamania ośrodka przezroczystego – doświadczenie uczniowskie.
7. Całkowite wewnętrzne odbicie. Światłowody.
8. Soczewki.
9. Pomiar ogniskowej soczewki – doświadczenie uczniowskie.
10. Układy optyczne.
11. Dyfrakcja światła.
12. Interferencja światła.
13. Siatka dyfrakcyjna.
14. Pomiar długości fali światła za pomocą siatki dyfrakcyjnej – doświadczenie uczniowskie.

15. Polaryzacja światła.
16. Kwantowy model światła.
17. Zjawisko fotoelektryczne.
18. Fotokomórka.
19. Promieniowanie rentgenowskie.
20. Fale materii.
21. Elementy budowy atomu.

LEKCJA NR 19**TEMAT: Promieniowanie rentgenowskie****Streszczenie**

Pod koniec XIX wieku odkryto promieniowanie, którego własności były niezwykle: między innymi przechodziło przez różne substancje nieprzezroczyste dla światła w tym cienkie metalowe blaszki, wywoływało świecenie różnych substancji, zaczerniało kliszę fotograficzną. Dzisiaj używamy promieniowania rentgenowskiego na przykład w diagnostyce medycznej oraz w nieniszczących badaniach różnych materiałów, w tym połączeń spawanych

Podstawa programowa**Cele kształcenia – wymagania ogólne:**

- I. Znajomość i umiejętność wykorzystania pojęć i praw fizyki do wyjaśniania procesów i zjawisk w przyrodzie.
- II. Analiza tekstów popularnonaukowych i ocena ich treści.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe:

Uczeń:

- 11.4) opisuje mechanizmy powstawania promieniowania rentgenowskiego.

Cel

Po lekcji uczeń:

- charakteryzuje źródła promieniowania rentgenowskiego,
- opisuje budowę oraz fizyczne podstawy działania lampy rentgenowskiej,
- opisuje przykłady zastosowania promieniowania rentgenowskiego

Słowa kluczowe

promieniowanie rentgenowskie, medycyna, lampa rentgenowska,

Co przygotować?

- notatki własne uczniów,
- zestaw multimedialny

Przebieg zajęć

Lp.	Tematyka	Czas realizacji
1.	Wstęp, przypomnienia wiadomości o promieniowaniu elektromagnetycznym	5 min.
2.	Lampa rentgenowska – fizyczne podstawy działania	15 min.
3.	Własności promieniowania rentgenowskiego	5 min.
4.	Zastosowanie promieniowania rentgenowskiego – zasoby Internetu	15 min.
5.	Podsumowanie zajęć	5 min.

Sprawdzenie wiedzy

- ▣ Zadania otwarte z pliku: „modul_12_optyka_i_kwanty_energii_zadania”
- ▣ Zadania testowe z pliku: „modul_12_optyka_i_kwanty_energii_test”

Ocenianie

Praca na lekcji

- ▣ aktywność
- ▣ wnioski i propozycje rozwiązań problemów

Dostępne pliki

- ▣ modul_12_optyka_i_kwanty_energii_zadania
- ▣ modul_12_optyka_i_kwanty_energii_test